

RETROBANT CAMINS PERDUTS

Arnaldo Gil

Remenant documentació al nostre Arxiu sobre l'Aula Collserola, vaig trobar un document consistent en un contracte entre l'Hospital de la Santa Creu i Juan Bertand i Salsas.

Es tracta d'un contracte pel qual es posen d'acord en construir l'actual pista que puja des de la Carretera Alta de les Roquetes fins a can Masdeu, ja que l'antiga passava per sota del pont, cosa que la feia impracticable quan plovia en transcórrer pel mig de la torrentera.

Aquest tram millorava i molt la comunicació amb can Ferrer, propietat de Vicente Ferrer i Garriga casat amb Maria Bertrand i Salsas germana de Juan Bertrand, així com la connexió amb can Fermí, can Lloses i Les Bones Hores, totes propietats seves.

Mirant el plànol adjunt al document de l'any 1922 ens adonem que per darrere de can Rius sorgeix una altra pista que es detalla com a carretera de Sivatte.(1)

Aquesta es la que surt de can Rius i va per la part de l'obaga anant a petar a la part alta del barri de Torre Baró.

Una altra incògnita és el pont que apareix marcat a l'altura de can Masdeu i del qual no tenim constància a l'actualitat. (2)

Es constata doncs, la importància d'aquest plànol que ens situa tota la vall de can Masdeu.

Mural a la riera de Sant Andreu. Foto AHRNB

Retornem al camí de l'obaga que anava a les possessions del Sr. Sivatte

Plànol del camí, febrer 1922. Fons documentals AHRNB

Una trobada casual amb el bon amic Miquel, ens va posar en antecedents que s'hi estava recuperant per part del Patronat la font de l'Alba, i amb aquesta informació ens vam animar a visitar-la, ja que feia molts anys que no hi passàvem.

Es troba al bell mig de la vall, i no va costar gaire de trobar el corriol que baixa des de la part alta de Torre Baró on hi ha la parada de l'autobús fins a la font Mugueral.

**Banyera de porcs senglars al camí.
Foto AHRNB**

Abans, ens vam documentar a l'Aula Collserola, secció de l'Arxiu creada per en Miquel, i vam examinar una fitxa feta per ell l'any 1989, en què ens dona tota una sèrie de dades:

*Sortida del broc: nord
Altura a nivell de mar: 145 m
P.H. de l'aigua: 7
Cabal: 1,5 litres/minut*

I la font apareix a un revolt del corriol, o bé podíem començar a parlar d'un camí.

Em va venir a la memòria un tex del llibre de Sant Andreu del Palomar escrit per Mossèn Clapés, en què es parla: del camí que passa per darrera de can Rius i va a parar a la Torre Baró.

Doncs així, comencem a observar el camí que baixa fent revolts per la vall, fins acabar a un punt entremig del camí de Torre Baró i la font Mugueral.

Ja era massa tard, i la investigació es va posposar fins a un altre diumenge.

I ja de nou sobre la pista, ens adonem que aquesta es

una prolongació d'aquella que ve des de can Rius, i que a la part de la rotonda tombava i començava a baixar cap a la torre vella de Torre Baró situada a l'avinguda Meridiana.

L'amplada d'aquesta pista es un entremig de 2,30 m, que es veu al llarg de tot el seu recorregut.

Segurament durant molts anys va ser el camí de carros que anaven a la torre vella, abans de construir-se la Carretera Alta de les Roquetes per part del mateix Sivatte i que tenia com a funció unir la plaça Eivissa amb el Castell de Torre Baró, dintre del projecte de la "Urbanización de las Alturas del Noroeste de Horta", projecte que va fracassar i que va ser l'origen del barri de Torre Baró a principis dels anys 40.

El veïnatge recorda el camí de la font, ja que moltes veïnes i veïns anaven a buscar l'aigua allà.

El barri de Torre Baró es proveïa d'aigües de pou, i d'algunes fonts que l'ajuntament va instal·lar.

També a la part alta del barri hi havia uns bidons que s'omplien d'aigua per les necessitats dels veïns, no oblidem que el barri de Torre Baró va ser l'últim de Barcelona on va arribar l'aigua a finals dels anys 70 del segle passat, i després de fortes mobilitzacions veïnals, que fins i tot van arribar a tallar la Meridiana. (Veure l'article "LA LLUITA DEL AIGUA", al nostre anterior butlletí).

És molt important recordar i tornar a identificar antics camins perduts, recuperar-los i tornar a donar-los utilitat. Creiem que aquest es un exemple, que recuperant-lo revivim una mica de la història d'aquest barris mig encastats a Collserola, i que hem de dignificar quant a la seva història i el seu patrimoni.

**Prenent anotacions a la font de l'Alba.
Foto AHRNB**

-
- **Sant Andreu del Palomar . Mossen Clapés**
 - **Aula Collserola. Fitxa font de l'Alba**
 - **Aula Collserola. D 224 5**